

Grupul de lucru pentru coordonarea și monitorizarea implementării Pilonului II al Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției – Justiția penală

**Procesul-verbal
al Ședinței Grupului de Lucru din 20 iunie 2012
Ședința nr. 4**

Programul ședinței:

14.00 – 14.10	Informație cu privire la: <ul style="list-style-type: none"> - aprobarea Regulamentului cu privire la funcționarea grupurilor de lucru create pe lângă Ministerul Justiției în vederea coordonării și monitorizării implementării Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016; - publicarea Planului de acțiuni; - procesul de finisare al elaborării Metodologiei de monitorizare a implementării Strategiei. <p>Liliana Talpă, Reprezentantul Secretariatului</p>
14.10 – 15.10	Prezentarea stării de lucruri și a gradului de implementare a acțiunilor planificate în Planul de Acțiuni
	CCCEC, MAI, PG <ul style="list-style-type: none"> - Acțiunea 2.1.2. punctele 2 și 3 - Acțiunea 2.1.5. punctele 3 și 4
	Consiliul Superior al Procurorilor, PG <ul style="list-style-type: none"> - Acțiunea 2.2.3. punctul 4
	Institutul Național al Justiției <ul style="list-style-type: none"> - Acțiunea 2.3.2. punctul 1
	PG, MAI, CCCEC, SV <ul style="list-style-type: none"> - Acțiunea 2.4.3. punctul 1
15.10 – 15.40	Prezentarea și analizarea listei cu studiile necesare de a fi efectuate pe parcursul anului 2012. Discuții <p>Igor Dolea, Președintele Grupului sectorial</p>
15.40 – 16.00	Discuții privind elaborarea Planului de activitate al Grupului de lucru pentru Pilonul II. Discuții generale și stabilirea subiectelor principale pe ordinea de zi a următoarei ședințe, precum și a invitațiilor adiționali

La ședință s-au prezentat:

Igor Dolea, președintele Grupului de lucru, membru CSM, conferențiar universitar; *Liliana Talpă*, Secretariatul Grupurilor de lucru; *Viorel Berliba*, MAI, Centrul de reformare a MAI; *Constantin Gurschi*, Curtea Supremă de Justiție, Judecător Colegiul Penal; *Valerian Mînzat*, Baroul Avocaților din RM, avocat; *Nadejda Vieru*, Procuratura Generală; *Valentin Coval*, PG, Consiliul Superior al Procurorilor, procuror în secția control al urmăririi penale; *Veronica Vition*, CCCEC; *Alexandru Carmanovici*, Serviciul de Informații și Securitate, șef de secție; *Vladislav Gribincea*, Centrul de Resurse Juridice din Moldova; NORLAM – *Dumitrița Bologan*

și *Marit Helene Evjemo*, reprezentanții instituției donatorilor; *Dinu Ostavciuc*, Direcția analiză, planificare și instruire a Departamentului Urmărire penală, MAI.

La ședință au participat de asemenea *Holger Hembach*, Consilier al Procurorului General și *Iulian Rusu*, Consultant național, Oficiul Procurorului General.

Ședința este deschisă de Președintele Grupului de lucru, *Igor Dolea*, care a menționat că misiunea grupului de lucru este de a monitoriza dacă toate acțiunile se realizează. De asemenea, *DI Dolea* a informat membrii grupului de lucru despre faptul că într-o discuție personală cu Ministrul Justiției, cel din urmă a specificat că este deschis spre colaborare cu grupurile de lucru în domeniul anumitor cercetări și ar fi foarte bine să existe o cooperare și susținere atunci când este necesar.

În continuare, s-a propus aprobarea agendei. Obiecții nu au fost, prin urmare, s-a trecut la discutarea punctelor din agendă.

Liliana Talpă a informat membrii Grupului de lucru despre aprobarea Regulamentului cu privire la funcționarea Grupurilor de lucru, precum și despre publicarea Planului de acțiuni care a fost expediat în variantă finală la adresa electronică a tuturor membrilor grupului de lucru. De asemenea, Dna Talpă a prezentat succint proiectul final al Metodologiei de monitorizare a implementării Strategiei și a Matricei acesteia. Până la 2 iulie curent se așteaptă comentarii și sugestii referitoare la proiectul Metodologiei și a Matricei.

Igor Dolea a mulțumit *Dnei Talpă* pentru prezentarea informației importante. Ulterior, s-a propus de a analiza starea de lucruri și gradul de implementare a acțiunilor planificate în Planul de Acțiuni, precum și necesitatea unei susțineri din exterior pentru realizarea acestor acțiuni.

Nadejda Vieru a menționat că au fost purtate discuții cu NORLAM și Ambasada SUA despre studiile necesare de a fi elaborate pe parcursul anului 2012 și aceștea au fost deschiși pentru susținere.

Liliana Talpă a informat membrii grupului de lucru despre ședința cu donatorii care va avea loc pe data de 21 iunie curent, în cadrul căreia se va prezenta informația referitoare la prioritățile pentru anii 2012-2013. Membrii grupului de lucru vor fi ulterior informați despre lucrările acestei ședințe.

În continuare, *Igor Dolea* a propus discutarea acțiunilor din Planul de Acțiuni, potrivit agendei.

Referitor la acțiunea 2.1.2 punctele 2 și 3, s-a propus să fie prezentată informația la ședința următoare a grupului de lucru.

Referitor la acțiunea 2.1.5 (punctele 3-4), prima instituție responsabilă potrivit Planului de acțiuni este Ministerul Justiției, reprezentantul căruia nu este prezent la ședință. S-a propus ca data viitoare Ministerul Justiției să vină cu informația referitoare la această acțiune. De asemenea, s-a menționat că a fost organizată o masă rotundă, în cadrul căreia s-a discutat subiectul acestei acțiuni.

Valentin Coval: acțiunea 2.2.3 (p. 4) – Au fost prezentate propuneri la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la Procuratură. A fost elaborat proiectul de lege ce ține de autoadministrarea procuraturii, însă el încă nu a fost adoptat. Termenul limită de implementare a acestei acțiuni este anul 2014. Proiectul va fi transmis Secretariatului grupurilor de lucru. A fost elaborat Regulamentul CSP, Regulamentul Colegiului de calificare și Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar și răspunderea disciplinară a procurorilor. Cu referire la transparența mecanismelor și organelor de autoadministrare din cadrul procuraturii, DI Coval a menționat că toate ședințele, hotărârile, rapoartele, etc. sînt publice și se plasează pe pagina web.

Prin urmare, s-a luat act de informația prezentată.

Referitor la acțiunea 2.3.2 (p. 1), prima instituție responsabilă potrivit Planului de acțiuni este Institutul Național al Justiției, reprezentantul căruia nu este prezent la ședință. Igor Dolea a menționat că programele de instruire inițială a persoanelor implicate în activitățile de investigare și urmărire penală au fost prezentate la Consiliul Superior al Magistraturii, prin urmare au fost elaborate domeniile de instruire. La fel, a fost prezentată o listă cu aproximativ 60 subiecte pe care INJ le propune pentru instruire continuă și din aceste subiecte se vor selecta cele care sînt mai importante. Astfel, știm că se lucrează la această acțiune. Totuși, s-a propus ca data viitoare DI Didăc să vină cu o informație referitoare la acest subiect.

Vis-a-vis de acțiunea 2.4.3 (p. 1), s-a propus extinderea termenului de implementare pînă în ianuarie 2013, luînd în considerare complexitatea subiectului dat. DI Dolea a specificat că ar fi bine să venim cu un plan privind indicatorii de performanță pentru a putea ulterior de efectuat analiza sistemului indicatorilor de performanță. Cu doi ani în urmă s-a început la Consiliu elaborarea acestor criterii de performanță, însă nu s-a dus pînă la sfîrșit acest lucru; s-au așteptat modificările legii. Trebuie de prelungit termenul pentru realizarea acestei acțiuni, care deja a expirat, pentru a avea criterii calitativi de performanță.

Vladislav Gribincea: Această acțiune trebuie să meargă împreună cu optimizarea sistemului tehnologiilor informaționale. Din cîte am înțeles, acum se lucrează asupra perfecționării bazelor de date.

Igor Dolea: Deci, pentru efectuarea studiului privind sistemul indicatorilor de performanță, am decis să fie extins termenul de implementare a acestei acțiuni pînă la 1 ianuarie 2013, luînd în considerare complexitatea subiectului dat.

În continuare, s-a trecut la următorul subiect din agendă, și anume, prezentarea și analizarea listei cu studiile necesare de a fi efectuate pe parcursul anului 2012.

Igor Dolea: Secretariatul a pregătit o listă cu studiile ce se referă la Pilonul II și care trebuie elaborate în anul 2012. Dvs. aveți această listă în față. Astfel, voi da citire acțiunilor pentru a vedea care este situația cu aceste studii.

Acțiunea 2.1.5 (p. 2): Efectuarea unui studiu asupra legislației, inclusiv procesual penale, în vederea determinării corespunderii acestora standardelor existente în domeniul protecției drepturilor omului și libertăților fundamentale

Vladislav Gribincea: Ceea ce facem noi, noi acum evaluăm din perspectiva inclusiv a noilor modificări, ce de fapt s-a schimbat prin prisma executării hotărârilor Curții Europene. La sfârșitul lunii septembrie Centrul de Resurse Juridice din Moldova va lansa un raport în acest domeniu. Noi nu știm dacă vom acoperi chiar toate drepturile omului, dar noi vom acoperi toate violările care au fost pînă acum. Noi vom face doar ceea ce vizează Convenția Europeană a Drepturilor Omului și ne vom axa mai mult pe ce s-a făcut prin hotărârile deja pronunțate de CEDO.

Acțiunea 2.1.5 (p. 4): Ajustarea prevederilor Codului penal și Codului contravențional cu noile prevederi ale legislației procesual-penale

Igor Dolea: Aici, practic, nu s-a făcut nimic și sînt probleme. Situația este că Curțile de Apel interpretează în mod diferit Codul contravențional.

Constantin Gurschi: Chiar azi am avut un dosar și este vorba de o dispoziție a Codului administrativ contravențional și dispoziția legii penale. Ele sînt identice.

Igor Dolea: Termenul pentru implementarea acestei acțiuni este trimestrele III și IV ale anului 2012 și întreg anul 2013, astfel, mai este timp. În cele din urmă, Ministerul Justiției, ca instituție responsabilă, trebuie să formeze grupul de lucru pentru a efectua acest studiu.

Acțiunea 2.2.5 (p. 1): Efectuarea studiului privind necesitatea specializării procurorilor pe cauze specifice și oportunitatea funcționării procuraturilor specializate

Igor Dolea: Aici trebuie să facem un grup de lucru.

Nadejda Vieru: Nu avem încă nici o solicitare din partea partenerilor pentru dezvoltare de a ne ajuta la acest capitol. Avem nevoie de susținere.

Vladislav Gribincea: Subiectul acesta este foarte mult legat de specializarea judecătorilor și instanțelor. Potrivit Strategiei, trebuie să se facă un studiu pentru optimizarea instanțelor

judecătorești și în funcție de cum o să meargă specializarea în instanțele judecătorești, în principiu, cam aceeași abordare ar trebui luată și în cazul procuraturii. Acest studiu se referă la Pilonul I și el trebuie să fie prezentat orientativ până la sfârșitul lunii ianuarie 2013. Ideea donatorilor era că cei care lucrează asupra optimizării instanțelor judecătorești să lucreze mai departe și asupra optimizării procuraturii.

Acțiunea 2.2.6 (p. 1): Efectuarea studiului cu privire la necesitățile de personal ale organelor Procuraturii și de optimizare a numărului de procurori și a personalului auxiliar

Nadejda Vieru: Ambasada SUA ne ajută la acest studiu. Studiul la fel este legat de Pilonul I.

Vladislav Gribincea: Optimizarea și specializarea se face în funcție de câteva criterii, unul din care necesitățile, sarcina și apoi post. Numărul de personal este un element care trebuie luat în calcul de toate organizațiile. În instanțele mari, cum sînt în Cahul, Comrat, Edineț, Bălți, Chișinău nu sînt probleme cu avocații. Aceste probleme există în judecătoriile mici.

Acțiunea 2.2.6 (p. 3): Optimizarea hărții dislocării organelor procuraturii în scopul consolidării capacităților instituționale

Nadejda Vieru: Ambasada SUA se va implica aici. Avem aceeași chestie ce se referă și la Pilonul I.

Acțiunea 2.2.6 (p. 6): Consolidarea capacităților instituționale ale organelor procuraturii, inclusiv examinarea oportunității edificării unui sediu comun pentru toate subdiviziunile Procuraturii Generale și organele procuraturii din municipiul Chișinău; construcția/renovarea sediilor organelor procuraturii din întreaga țară

Nadejda Vieru: Avem nevoie de susținere. Studiul de fezabilitate costă foarte mult. Se poartă la moment discuții cu donatorii privind această acțiune.

Acțiunea 2.2.7 (p. 1): Efectuarea studiului practicii de finanțare a organelor Procuraturii în ultimii ani și a practicii internaționale în acest domeniu

Nadejda Vieru: La fel, avem nevoie de donatori.

Acțiunea 2.2.8 (p. 1): Efectuarea studiului privind demilitarizarea instituției Procuraturii și oportunitatea acordării statutului de magistrat procurorilor

Igor Dolea: Finanțarea și personalul sînt legate. Aceste două studii, probabil, pot fi făcute împreună, dar pot fi elaborate și separat. Ar fi bine să se implice și experții internaționali.

Nadejda Vieru: Procuratura a efectuat ceva referitor la demilitarizarea instituției procuraturii, dar referitor la oportunitatea acordării statutului de magistrat, aici este vorba de modificarea

Constituției. Astfel, este nevoie de o analiză mai amănunțită în acest domeniu și se solicită o perioadă mai mare pentru realizarea acestui studiu.

Acțiunea 2.2.10 (p. 1): Efectuarea studiului referitor la regulile de răspundere a procurorilor, inclusiv disciplinare, și excluderea imunității generale a acestora

Igor Dolea: Solicităm de la Ministerul Justiției pentru data viitoare să vină cu o informație despre această acțiune.

Acțiunea 2.2.10 (p. 3): Instituirea și consolidarea rolului inspecției Procuraturii și reglementarea atribuțiilor acesteia

Igor Dolea: Termenul pentru implementarea acestei acțiuni este trimestrele III și IV ale anului 2012 și până la finele anului 2014. Vedem ceva mai târziu, deoarece mai este timp.

Acțiunea 2.3.3 (p. 1): Efectuarea studiului (prin prisma reglementărilor internaționale și a practicii altor state) privind: oportunitatea instituirii sistemului mixt de expertiză judiciară, în special în domeniile în care statul deține, în prezent, monopol (de exemplu expertiza medico-legală), precum și privind identificarea soluțiilor de consolidare a sistemului actual de expertiză judiciară; examinarea posibilităților de reformare a sistemului centrelor de expertiză judiciară și identificarea soluției optime pentru Republica Moldova

Igor Dolea: PNUD se ocupă la moment de expertiza judiciară. Solicităm de la Ministerul Justiției pentru data viitoare să vină cu o informație despre această acțiune și dacă e nevoie de asistență externă.

Acțiunea 2.4.2 (p. 1): Efectuarea studiului privind modul de colectare și analiză a datelor statistice ce țin de justiția penală și problemele existente în acest sistem

Igor Dolea: MAI deține cea mai multă informație despre colectarea și analiza datelor statistice. Propunem ca Ministerul Justiției să ne informeze ce se face la acest capitol.

Acțiunea 2.5.1 (p. 1): Evaluarea aplicabilității măsurilor preventive neprivative de libertate

Vladislav Gribincea: La moment, Fundația SOROS-Moldova evaluează și în primăvara anului 2013 va veni cu o analiză pe arest.

Igor Dolea: Recomandăm ca să fie informată Ambasada SUA despre aceasta și să ia legătura cu Fundația SOROS-Moldova pentru a colabora ulterior la realizarea acestui studiu.

Acțiunea 2.5.1 (p. 2): Evaluarea eficienței aplicării și executării pedepselor penale privative și neprivative de libertate

Igor Dolea: În anul 2006 s-au făcut niște studii referitoare la sancțiunile penale. Acum s-ar putea de văzut ce sa făcut atunci și de comparat cu ce avem acum.

În cele din urmă, *Igor Dolea* a menționat că lista cu studii va fi prezentată donatorilor și partenerilor pentru dezvoltare la ședința de mâine.

Holger Hembach: Există careva abordare unică, o viziune comună vis-a-vis de studii? Ce ar însemna un studiu, ce trebuie el să conțină, care este metodologia și alte elemente relevante care ar putea să fie?

Igor Dolea: Fiecare studiu are specificul său, dar studiile trebuie să se bazeze pe o metodologie, analiză cunoscută. Nu există o teorie sau o structură anumită. Studiile trebuie efectuate în cooperare cu toate instituțiile vizate. Opinii sînt diferite, dar este important ca fiecare să poată participa la realizarea studiilor.

Holger Hembach a adăugat că studiul care este prevăzut la acțiunea 2.1.5 (p. 2) ce ține de corespunderea legislației, inclusiv procesual penale, cu standardele existente în domeniul protecției drepturilor omului și libertăților fundamentale este un studiu care ar trebui să fie luat în considerare în modul cel mai serios și să fie efectuat ca un studiu separat, aparte de celelalte studii, care după subiect ar putea să fie comasabile. Chestiunea care a prezentat-o Vladislav Gribincea, precum că Centrul de Resurse Juridice din Moldova face cercetare pe executarea hotărîrilor pronunțate de CEDO este un subiect oarecum diferit. Propunerea este de a face legătură inclusiv cu donatorii străini, pentru că, cel mai probabil, trebuie să existe fonduri pentru a finanța acest studiu.

Igor Dolea: Evident, se ia act de informația prezentată, iar la ședința cu donatorii va fi prezentată lista cu toate studiile. Ulterior grupul de lucru va fi informat despre această ședință. Este necesar ca instituțiile responsabile să cunoască care este situația și care sînt acțiunile și concluziile donatorilor/partenerilor de dezvoltare.

În continuare, *Liliana Talpă* a informat membrii grupului de lucru despre activitățile care urmează a fi întreprinse și termenii limită necesari de a fi respectați în luna iulie curent:

1. Propuneri și comentarii la proiectul Metodologiei și a Matricei acesteia - **2 iulie;**
2. Planul de activitate - **5 iulie;**
3. Raportul intermediar de la instituția responsabilă - **15 iulie.**

Într-un final au urmat discuții generale și au fost stabilite subiectele principale pe ordinea de zi a următoarei ședințe.

Pe agenda ședinței următoare se propun pentru discuții: informații despre ședința cu donatorii din 21 iunie 2012; participarea Ministerului Justiției ca raportor pe acțiunile discutate în cadrul ședinței de azi; planul de acțiuni pentru 2012 referitor la Pilonul II; acțiunile care au fost discutate, dar urmau a fi raportate adițional; rapoartele intermediare ale instituțiilor responsabile.

Au urmat discuții generale privind stabilirea datei pentru următoarea ședință.

Următoarea ședință a fost fixată pentru data de 25 iulie 2012, ora 14:00.

Dnul Dolea a mulțumit tuturor pentru prezență și a declarat ședința închisă.

Anexe la prezentul proces-verbal:

1. Agenda ședinței Grupului de lucru;
2. Lista de studii necesare de a fi efectuate în anul 2012;
3. Lista persoanelor care au fost prezente la ședința Grupului de lucru pentru Pilonul II.

Prezentul Proces-verbal a fost întocmit într-un exemplar și semnat după cum urmează:

Președintele Grupului de lucru pentru Pilonul II – Igor Dolea

Secretarul Grupului de lucru pentru Pilonul II – Liliana Talpă

Anexa 3. Lista persoanelor care au fost prezente la Ședința Grupului de Lucru pentru Pilonul II

Nr.	Nume /Prenume	Instituția
Membrii cu drept de vot		
1	Igor Dolea	Președintele Grupului de lucru / Consiliul Superior al Magistraturii
2	Valentin Coval	Vice-Președintele Grupului de lucru / Consiliul Superior al Procurorilor
3	Viorel Berliba	Ministerul Afacerilor Interne / Centrul de reformare a MAI
4	Constantin Gurschi	Curtea Supremă de Justiție
5	Valerian Mînzat	Baroul Avocaților din RM
6	Nadejda Vieru	Procuratura Generală
7	Veronica Vition	CCCEC
8	Alexandru Carmanovici	Serviciul de Informații și Securitate
9	Vladislav Gribincea	Centrul de Resurse Juridice din Moldova
Membrii observatori		
10	Dumitrița Bologan	NORLAM
11	Marit Helene Evjemo	NORLAM
Membrii invitați		
12	Dinu Ostavciuc (supleant)	Ministerul Afacerilor Interne
13	Holger Hembach	Consilier al Procurorului General
14	Iulian Rusu	Consultant național, Oficiul Procurorului General
Secretariat		
15	Liliana Talpă	
Membrii cu drept de vot care au fost absenți		

	de la ședință	
1	Ludmila Popa	Ministerul Justiției
2	Veaceslav Didâc	Institutul Național al Justiției
3	Dumitru Zolotco	Centrul de Telecomunicații Speciale
4	Veaceslav Ionesie	Serviciul Vamal
5	Veronica Mihailov-Moraru	AO „Asociația Femeilor de Carieră Juridică din RM”